

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

УДК 342.951

DOI <https://doi.org/10.32782/LB2414-4207.2020.15.25>

ПОПЕРЕДНІ РІШЕННЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ПОЛОЖЕНЬ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Маслова Анна Борисівна,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного
та митного права
(Навчально-науковий інститут права
та міжнародно-правових відносин
Університету митної справи
та фінансів, Україна)

Наводяться управлінські та економічні передумови запровадження митних попередніх рішень, оцінюється закріплений митним законодавством України порядок прийняття попередніх рішень, вивчається відповідний зарубіжний досвід. За підсумками дослідження підсумовується, що порядок використання попередніх рішень щодо застосування окремих положень митного законодавства може бути вдосконалений шляхом: 1) доповнення переліку питань, з яких можуть ухвалюватись попередні рішення, питаннями про застосування методу та критеріїв визначення митної вартості товарів, а також про застосування тарифних пільг (тарифних преференцій) та дотримання тарифних квот; 2) зобов'язання митних органів відтермінувати видання попереднього рішення, якщо щодо товарів, яких воно стосуватиметься, відбувається адміністративне або судове оскарження з тих чи інших питань, що може вплинути на зміст попереднього рішення, із наведенням позиції митних органів щодо відповідного питання; 3) запровадження положень про можливість зміни попереднього рішення без його відкликання, якщо мають місце технічні помилки, формальні відхилення від процедури ухвалення попереднього рішення та інші обставини, за яких у зміст попереднього рішення можуть вноситись виправлення, не змінюючи його суті; 4) розмежування відкликання та скасування попередніх рішень за підставами застосування та правовими наслідками; 5) визначення, що якщо митний орган відкликає попереднє рішення, воно не застосовується лише стосовно тих товарів, які імпортуються підприємствами або виготовляються місцевими підприємствами на дату або після дати відкликання (день публікації відповідного повідомлення на офіційному веб-сайті митниці), якщо при цьому ці підприємства добросовісно поклалися на зміст відповідного попереднього рішення; 6) виключення положення першого речення абз. 1 ч. 7 ст. 23 МК України про те, що митний орган, який прийняв попереднє рішення, може його відкликати.

Ключові слова: відкладення прийняття попереднього рішення; зміна, відкликання та скасування попереднього рішення; питання, з яких можуть прийматись попередні рішення митних органів; попереднє рішення; попереднє рішення щодо застосування окремих положень митного законодавства.

CUSTOMS ADVANCE RULINGS: GENERAL CHARACTERISTICS AND PROSPECTS FOR IMPROVEMENT

Maslova Anna Borysivna,
Candidate of Law Sciences,
Associate Professor of Administrative
and Customs Law
(Educational and Scientific Institute
of Law and International Legal Relations
University of Customs and Finance,
Ukraine)

The administrative and economic preconditions of introduction of customs advance rulings are outlined, the order of issuance of the customs advance rulings set forth by the customs legislation of Ukraine is estimated, the corresponding foreign experience is studied. According to the outcomes of the study, the procedure of using previous decisions on the application of certain provisions of customs legislation can be improved by: 1) adding to the list of subject matter for customs advance ruling issues relating to application of the method and criteria for determining the customs value of goods and issues concerning benefits (tariff preferences) and compliance with tariff quotas; 2) placing customs authorities under obligation to postpone the issuance of an advance ruling if in connection with the goods to which it relates there is an administrative or judicial appeal on certain issues that may affect the content of advance ruling, accompanying this postponement with the position of customs authorities on the issue; 3) introduction of provisions on the possibility of changing the advance ruling without its revocation, if there are technical errors, formal deviations from the advance ruling procedure and other circumstances under which the content of the advance ruling may be corrected without changing its essence; 4) delimitation of revocation and cancellation of advance ruling on the grounds of application and legal consequences; 5) determination that if the customs authority revokes the previous decision, it shall not apply only to those goods imported by enterprises or manufactured by local enterprises on or after the date of revocation (the date of publication of the relevant notice on the official customs website), if these enterprises relied in good faith on the content of the relevant advance ruling; 6) exclusion of the provisions of Customs Code of Ukraine that the customs authority that made the previous decision may revoke it.

Key words: customs advance ruling; subject matter for customs advance ruling; change, revocation and termination of customs advance ruling; postponement of the customs advance ruling.

Постановка проблеми та завдання дослідження. Тенденцію до людиноцентричного наповнення митного законодавства, так само як й до гармонізації та спрощення митних процедур засвідчує реалізація концепції попередніх рішень щодо застосування окремих положень митного законодавства, адже вони надають підприємствам та громадянам додаткові можливості для того, щоб вчасно вжити всіх заходів для підготовки до пред'явлення товарів митним органам для митного контролю та митного оформлення, що є також вкрай корисним для митних органів, збільшуючи

ймовірність належного виконання ними митних формальностей. Разом з тим, звернувшись до встановленого вітчизняним митним законодавством порядку прийняття попередніх рішень, маємо підстави констатувати те, що їх потенціал може бути посилений розширенням меж застосування цього інструменту митного адміністрування, внесенням деяких змін та доповнень у його законодавче підґрунтя, а також усуненням декількох його техніко-юридичних недоліків.

Аналіз публікацій та виклад основних положень дослідження. Науково-теоретичною основою для характеристики управлінських та економічних передумов запровадження митних попередніх рішень та оцінки його правового регулювання слугуватимуть наукові праці А. В. Макаренко, Р. В. Негари, Ю. М. Чалиха.

Так, обґрунтовуючи необхідність впровадження та постійного вдосконалення механізму попередніх митних рішень, фахівці профільних міжнародних організацій звертають увагу на те, що імпортери та експортери нерідко стикаються з непослідовними рішеннями щодо класифікації та походження товарів, що залежать, наприклад, від конкретного митного відділу імпорту або експорту або від ротації фахівців з оцінки вартості товарів. Як наслідок, виникає невизначеність у всій торговій угоді, оскільки такі суперечливі рішення відображаються на тому, як стягуватимуться митні платежі та якою буде ціна товару для кінцевого споживача. Це може привести до переміщення ланцюжка поставок в країни та на території з більшою визначеністю, передбачуваністю і надійністю, що незмінно позначиться на розвитку торгівлі. Натомість, завдяки попереднім рішенням підвищується визначеність і передбачуваність міжнародних торгових угод, що дозволяє уникнути суперечок з митною адміністрацією щодо видів тарифів, оцінки вартості і походження товарів (що визначає право на пільговий митний режим) в момент випуску або проходження митних процедур, і, як наслідок, дозволяє уникнути затримок. При митному оформленні вантажів правильність визначення країни походження товарів та вирішення інших критичних питань не буде поставлена під сумнів, що також знижує ймовірність корупції [1, с. 12]. Митне оформлення та митний контроль можуть скоротитись до вкрай невеликого часового проміжку, адже вони обмежуватимуться ідентифікацією суб'єкта господарювання та товарів, що переміщуються через митний кордон, а також перевіркою їх відповідності відомостям, вказаним у попередній митній декларації та попередніх рішеннях митного органу. Серед іншого, це сприятливо впливає на фінансовий стан суб'єктів господарювання, зокрема тим, що на значно менший час затримується подальший обіг товарів, відпадає необхідність зберігання товарів під митним контролем на складах тимчасового зберігання тощо [2, с. 22].

Звертаючись до положень міжнародних стандартів для формування базового уявлення про сутність попередніх рішень, з'ясуємо, що попередні рішення є обов'язковими для виконання рішеннями митних органів, прийнятими на прохання заінтересованої сторони щодо тих чи інших аспектів щодо товарів, зокрема, щодо класифікації та країни походження товарів в рамках їх підготовки до імпорту або експорту. Попередні рішення спрощують декларування і, як наслідок, процес випуску і митного оформлення, завдяки тому, що товар вже класифікований, і це рішення є обов'язковим для всіх установ митниці протягом певного періоду часу, який може тривати від 3 місяців до 1 року [1, с. 12].

Як і передбачено міжнародними стандартами, відповідно до митного законодавства України попереднє рішення митного органу приймається до початку переміщення товарів через митний кордон за письмовими зверненнями декларантів або уповноважених ними осіб з таких питань та у такі строки:

- класифікація товарів згідно з УКТ ЗЕД – 30 днів з дня отримання звернення;
- визначення країни походження товарів – 150 днів з дня отримання звернення та всіх даних про товар;

– надання дозволу на поміщення товарів в окремі митні режими –30 днів з дня отримання звернення (ч. 1-5 ст. 23 МК України) [3].

Також, на доповнення до вищезгаданих питань, з яких допускається ухвалення попередніх рішень митним органом, для подальшого розширення сфери практичного застосування попередніх рішень митного органу у наукових напрацюваннях вітчизняних вчених пропонується допустити ухвалення попередніх рішень щодо інших питань митного оформлення. Зокрема, з посиланням на рекомендаційні положення міжнародних документів з питань митної справи, А. В. Макаренко стверджує про можливість доповнення питань, з яких митним органом можуть увалюватись попередні рішення, тими, що стосуються:

- відповідного методу або критеріїв та їхнього застосування, які будуть використовуватися для визначення митної вартості відповідно до конкретних обставин;
- можливості застосування вимог члена щодо зниження або звільнення від митних зборів;
- застосування вимог члена до квот, зокрема тарифних квот;
- будь-яких додаткових питань, з яких член вважає за необхідне видати попереднє рішення [4, с. 117-118].

Таким чином, визначаючись щодо найбільш перспективних законодавчих рішень для реалізації попередніх рішень митного органу як правового інструменту спрощення імпортно-експортних операцій та оптимізації митного оформлення з точки зору публічних інтересів, слід розглянути питання про розширення сфери його застосування шляхом охоплення нею вищезазначених питань. Більше того, нагальність позитивного рішення питання про розширення сфери застосування попередніх рішень підтверджується досвідом найбільш розвинених країн.

Йдеться про те, що оглянувши зарубіжне правове регулювання питань митних попередніх рішень та звернувшись до канадських нормативно-правових джерел, вдалось з'ясувати, що за їх положеннями посадова особа митного органу може видавати попередній висновок з питань класифікації товарів, визначення країни походження товарів та застосування пільгового тарифного регулювання до товарів відповідно до угод про вільну торгівлю (п. 43.1 ст. 43 Митного кодексу Канади) [5]. Для порівняння, у Японії допускається ухвалення попередніх рішень з питань класифікації товарів, визначення їх митної вартості та походження. у японських роз'яснювальних документах підкреслюється, що таким чином підприємство може заручитись допомогою митниці у визначенні дійсних класифікації, митної вартості та походження товарів [6]. Так само, за положеннями ч. 1 ст. 29 Додатку про попередні рішення Митного кодексу Сінгапуру сінгапурська митниця може ухвалювати попередні рішення з питань класифікації товарів, визначення їх митної вартості та походження [7].

Далі, повертаючись до опрацювання положень вітчизняного митного законодавства про попередні рішення митного органу, зазначимо, що строк дії попереднього рішення становить 3 роки з дати його винесення та воно є обов'язковим для виконання будь-яким митним органом, однак для цього незмінними мають бути факти та умови (у тому числі правила визначення походження товарів), на основі яких воно було прийнято. Зокрема, законодавством передбачено випадки, у яких митний орган може відкликати попереднє рішення, а саме коли попереднє рішення:

- було прийняте на підставі поданих заявником недостовірних документів, наданої ним недостовірної інформації, та/або внаслідок ненадання підприємством всієї наявної у нього інформації, необхідної для прийняття зазначеного рішення, що суттєво вплинуло на характер цього рішення;
- вступило в суперечність із законодавством України з питань митної справи внаслідок змін в останньому;

– прийняте з порушенням вимог МК України (ч. 6-7 ст. 23 МК України) [3].

При цьому, якщо попереднє рішення відкликано митним органом через його несумісність із оновленим митним законодавством або через його прийняття з порушенням митного законодавства, декларант або уповноважена ним особа не несе відповідальності за негативні наслідки застосування такого рішення з моменту його прийняття і до моменту його відкликання (ч. 9 ст. 23 МК України) [3].

Розмірковуючи про потенційні напрями вдосконалення вищенаведених положень про правовий статус, порядок прийняття та відкликання попередніх рішень митного органу, серед іншого слід оцінити доцільність реалізації пропозиції А. В. Макаренко розмежувати відкликання та зміну попередніх рішень за підставами застосування та правовими наслідками, а також передбачити можливість припинення попередніх рішень поряд із відкликанням і зміною.

Підставою для зміни, на переконання вченого, має бути необхідність виправлення помилок, описок тощо, при цьому внесення змін не впливає на строк дії попереднього рішення, який відраховується з моменту його винесення. Більше того, такі підстави для відкликання попереднього рішення, як суперечність із законодавством унаслідок змін в останньому та прийняття з порушенням процедури не завжди повинні тягнути відкликання, а можуть бути виправлені шляхом внесення змін. Відкликається попереднє рішення, коли умови, на основі яких воно було прийняте, змінилися. Іншими словами, характер попереднього рішення внаслідок цих змін унеможливорює його подальше застосування. Українським важливим є встановлення органами доходів і зборів неможливості узгодження попереднього рішення, наприклад, із вимогами чинного законодавства, шляхом внесення змін до нього. Ототожнення понять «відкликання» та «зміна» попередніх рішень є порушенням юридичної техніки, унеможливорює виправлення технічних помилок, описок у попередньому рішенні, які не впливають на характер такого рішення й фактично надають органам доходів і зборів необмежені повноваження щодо відкликання попередніх рішень [4, с. 285-286].

Анулювання (припинення) попереднього рішення А. В. Макаренко пропонує здійснювати в разі встановлення безпідставності та незаконності прийняття попереднього рішення або якщо його прийнято на основі недостовірної, неповної інформації. У разі анулювання попереднього рішення воно вважається недійсним із моменту його винесення, а його застосування є незаконним. Отже, зміна – це виправлення технічних помилок, описок тощо в попередньому рішенні, відкликання – це узгодження попереднього рішення з вимогами чинного митного законодавства, анулювання – це визнання попереднього рішення недійсним [4, с. 285-286].

Поруч із вищевикладеним, можливим джерелом деструктивного правозастосування положень ч. 7 ст. 23 МК України про те, що митний орган, який прийняв попереднє рішення, «може» його відкликати, після чого визначаються підстави, за умови існування яких попереднє рішення «підлягає відкликанню». Цілком погоджуємось із міркуваннями Р. В. Негари щодо того, що незрозуміло, яке змістове навантаження покладається на термін «може» в даному випадку, чи це абсолютне право органів доходів та зборів і в якості підстав можуть бути використані й інші, окрім передбачених прямо в ч. 7 ст. 23 МК України [8, с. 104].

На доповнення до вищезазначеного, як джерело нововведень для положень митного законодавства України про порядок ухвалення, зміни, скасування попередніх рішень та відповідні правові наслідки слід використати найкращі практики з зарубіжних нормативно-правових джерел, пов'язаних з митними попередніми рішеннями.

Так, у цьому контексті привертає увагу те, що канадськими митними правилами передбачається можливість відтермінувати видання попереднього рішення, якщо

щодо товарів, яких воно стосуватиметься, відбувається адміністративне, арбітражне (у Канадському міжнародному торговельному трибуналі) або судове оскарження з питань їх класифікації або походження, що може вплинути на зміст попереднього рішення. Також, примітним є те, що посадова особа митного органу може за власною ініціативою або за заявою відповідного підприємства змінити або відкликати попереднє рішення, якщо під час його ухвалення, зокрема: 1) мала місце помилка, пов'язана із фактичними обставинами експортно-імпоротної операції; 2) змінились фактичні обставини експортно-імпоротної операції [9].

Не менший інтерес представляють деякі особливості підстав ухвалення, змістовного наповнення та правових наслідків зміни попередніх рішень, передбачені законодавством Сінгапуру.

Вельми специфічним є те, що якщо Генеральний директор Митного кодексу Сінгапуру (єдина посадова особа митних органів. Уповноважена ухвалювати попередні рішення), вважає, що правильність рішення буде залежати від висловлених припущень щодо будь-якої майбутньої події чи іншого питання, то він може зробити припущення, які він вважає найбільш доцільними (ст. 5 Додатку про попередні рішення Митного кодексу Сінгапуру) [7].

Крім того, митне законодавство Сінгапуру зі значним ступенем деталізації регулює питання правових наслідків зміни та відкликання попередніх рішень. Дотримуючись найбільш поширеного підходу, закон визначає, що попереднє рішення може бути змінене чи відкликане, зокрема, якщо воно ґрунтується на помилкових результатах вивчення матеріалів заяви, якщо мала місце зміна критичних обставин після ухвалення попереднього рішення (змінилась класифікація товарів, з'явилися підстави підозрювати вчинення правопорушення з відповідними товарами тощо). При цьому, Генеральний директор не має відкликати та повторно виносити попереднє рішення, щоб виправити будь-яку друкарську або незначну помилку, якщо виправлення не змінює змісту постанови. Більше того, якщо Генеральний директор відкликає попереднє рішення, воно не застосовується лише стосовно тих товарів, які імпортуються підприємствами або виготовляються місцевими підприємствами на дату або після дати відкликання, якщо при цьому ці підприємства добросовісно поклалися на зміст відповідного попереднього рішення (ст. 6-9 Додатку про попередні рішення Митного кодексу Сінгапуру) [7].

Осмысливши вищевикладене, запропонуємо шляхи досягнення більшого ступеня реалізації потенціалу попередніх рішень митних органів як інструментів спрощення зовнішньоекономічних операцій та оптимізації митного оформлення.

Насамперед, не викликає сумнівів те, що на часі розширення кола питань, з яких має допускатись ухвалення попередніх рішень. Спираючись на досвід Сінгапуру, Японії та інших зарубіжних країн, законодавство яких втілює широкий підхід до визначення сфери використання попередніх рішень, видається позитивним кроком доповнити перелік питань, з яких можуть ухвалюватись попередні рішення, питаннями про: 1) митну вартість товарів; 2) застосування тарифних пільг (тарифних преференцій) та дотримання тарифних квот.

Іншим прогресивним нововведенням видається перейняття з канадських митних правил положення про те, що митний орган може відтермінувати видання попереднього рішення, якщо щодо товарів, яких воно стосуватиметься, відбувається адміністративне або судове оскарження з питань їх класифікації або походження, що може вплинути на зміст попереднього рішення. При цьому, негативна відповідь на звернення про ухвалення попереднього рішення має супроводжуватись наданням доступу до матеріалів, якими обґрунтовується позиція митних органів у відповідних провадженнях.

Також, корисним законодавчим рішенням може бути упровадження положень про можливість зміни попереднього рішення без його відкликання, як це передбачено канадським та сінгапурським митним законодавством. Так, підставами для зміни попереднього рішення мають бути допущення друкарських або інших технічних помилок, формальних відхилень від процедури ухвалення попереднього рішення та інші обставини, за яких у зміст попереднього рішення можуть вноситись виправлення, які не змінюють його по суті.

Більше того, слід встановити можливість припинення дії попереднього рішення шляхом його відкликання та шляхом визнання його недійсним та скасування. Так, прийняття попереднього рішення на підставі поданих заявником недостовірних документів, наданої ним недостовірної інформації, та/або внаслідок ненадання підприємством всієї наявної у нього інформації, необхідної для прийняття зазначеного рішення, що суттєво вплинуло на характер цього рішення (п. 1 ч. 7 ст. 23 МК України) має тягнути за собою скасування попереднього рішення із повною відповідальністю заявника за негативні наслідки застосування попереднього рішення з моменту його прийняття.

На противагу до того, якщо попереднє рішення ухвалене вступило в суперечність зі зміненим після його ухвалення митним законодавством або було прийняте з порушенням вимог митного законодавства (змінилась класифікація товарів, з'явилися підстави підозрювати вчинення правопорушення з відповідними товарами помилкові результати вивчення матеріалів заяви, якщо мала місце зміна критичних обставин після ухвалення попереднього рішення тощо), то таке попереднє рішення має відкликатись (п. 2-3 ч. 7 ст. 23 МК України). Поруч із цим, законодавство має передбачити, що якщо митний орган відкликає попереднє рішення, воно не застосовується лише стосовно тих товарів, які імпортуються підприємствами або виготовляються місцевими підприємствами на дату або після дати відкликання, якщо при цьому ці підприємства добросовісно поклалися на зміст відповідного попереднього рішення. Датою відкликання попереднього рішення має вважатись не день прийняття рішення про його відкликання із негайним письмовим повідомленням заявника про це (ч. 10 ст. 23 МК України), а день публікації відповідного повідомлення на офіційному веб-сайті митниці.

На доповнення до того, для запобігання зловживанням та непорозумінням під час ухвалення та подальшого визначення долі попередніх рішень доцільним вважаємо внести у абз. 1 ч. 7 ст. 23 МК України деякі техніко-юридичні правки. Йдеться про те, що положення, яке встановлює, що «митний орган, який прийняв попереднє рішення, може його відкликати» може бути джерелом деструктивного правозастосування через те, що воно створює правову невизначеність, не містячи чітких та конкретних підстав для цього, на відміну від правила, закріпленого наступним реченням, про обставини, за яких попереднє рішення підлягає відкликанню. Таким чином, слід виключити положення першого речення абз. 1 ч. 7 ст. 23 МК України про те, що митний орган, який прийняв попереднє рішення, може його відкликати.

Беручи до уваги вищевикладене, підсумуємо, що порядок використання попередніх рішень щодо застосування окремих положень митного законодавства може бути вдосконалений шляхом: 1) доповнення переліку питань, з яких можуть ухвалюватись попередні рішення, питаннями про застосування методу та критеріїв визначення митної вартості товарів, а також про застосування тарифних пільг (тарифних преференцій) та дотримання тарифних квот; 2) зобов'язання митних органів відтермінувати видання попереднього рішення, якщо щодо товарів, яких воно стосується, відбувається адміністративне або судове оскарження з тих чи інших питань, що може вплинути на зміст попереднього рішення, із наведенням позиції

митних органів щодо відповідного питання; 3) запровадження положень про можливість зміни попереднього рішення без його відкликання, якщо мають місце технічні помилки, формальні відхилення від процедури ухвалення попереднього рішення та інші обставини, за яких у зміст попереднього рішення можуть вноситись виправлення, не змінюючи його суті; 4) розмежування відкликання та скасування попередніх рішень за підставами застосування та правовими наслідками; 5) визначення, що якщо митний орган відкликає попереднє рішення, воно не застосовується лише стосовно тих товарів, які імпортуються підприємствами або виготовляються місцевими підприємствами на дату або після дати відкликання (день публікації відповідного повідомлення на офіційному веб-сайті митниці), якщо при цьому ці підприємства добросовісно покладались на зміст відповідного попереднього рішення; 6) виключення положення першого речення абз. 1 ч. 7 ст. 23 МК України про те, що митний орган, який прийняв попереднє рішення, може його відкликати.

Список використаних джерел:

1. Соглашение ВТО об упрощении процедур торговли : деловое руководство для развивающихся стран. Женева: МТЦ, 2013. 30 с. URL: https://www.intracen.org/uploadedFiles/intracenc.org/Content/Publications/AssetPDF/WTO%20Trade%20Facilitation%20Agreement_Russian.pdf.
2. Чалых Ю. Н. Совершенствование механизма таможенного контроля на основе развития института предварительных решений таможенных органов Российской Федерации : автореф. дис. ... канд. эконом. наук : 08.00.05 (экономика и управление народным хозяйством). Москва, 2004. 32 с.
3. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Дата оновлення: 22 вересня 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
4. Макаренко А. В. Припинення юридичної дії попередніх рішень: зміст, види та правові підстави. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 6. Том 4. С. 282-287.
5. Customs Act of Canada: Statute of Canada of 13 February 1985 C 52-6. Last amended on July 1, 2019. URL: <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/c-52.6/FullText.html>.
6. Japan Customs (2019). Advance Rulings on Valuation. URL: <https://www.customs.go.jp/english/advance/valuation.htm>.
7. *Singapore Customs Act 1960*. (2019, March 13). <https://sso.agc.gov.sg/Act/CA1960#P1I->.
8. Негара Р. В. Попередні рішення в законодавстві України. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2016. Вип. 3. С. 96-109.
9. Free Trade Agreement Advance Rulings Regulations : Customs Act of Canada SOR/97-72 of 30 December 1996. URL: <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/regulations/SOR-97-72/FullText.html>.